

Asia: VN/4048/2022

Uusi vaarallisten aineiden kuljetuksesta annettu valtioneuvoston asetus

Lausunnonantajan lausunto

Ei lausuttavaa. Jos teillä ei ole lausuttavaa, voitte kirjoittaa maininnan asiasta alla olevaan kenttään.

-

Lausuttavaa. Lausunnon voi kirjoittaa alla olevaan kenttään.

Esitetty VAK-asetus (VN/4048/2022) liittyy aiemmin tänä vuonna vahvistettuun VAK-lakiin (541/2023). Yhdessä nämä muodostavat tulevaisuuden vaarallisten aineiden kuljettamisen määräysten perustan. Vaikka muutos kuljetusten käytännön toteutuksessa ei ole suuri, ovat muutokset silti merkittäviä. Ehkä tärkein muutos on se, että lain ja asetuksen tulkinta on nyt selkeästi annettu viranomaisten tehtäväksi eikä tulkintoja yritetä tehdä erillisillä asetuksilla. Annettu uusi VAK-laki ja tämä asetus pois-tavat käytöstä lukuisan määrän tarkentavia asetuksia.

VAK-laki ja tämä asetus varmistavat, että vaarallisten aineiden kuljettaminen Suomessa on ennen kaikkea turvallista ja että Suomessa voimassa olevat vaarallisten aineiden kuljettamista koskevat määräykset ovat yhtenevät eurooppalaisen lainsäädännön kanssa.

VAK-lain ja asetuksen valmistelu on suoritettu Liikenne- ja viestintäministeriössä niin, että sidosryhmillä on ollut mahdollisuus osallistua ja kommentoida työtä. Tämä on tärkeää, koska turvallisuuden ohella vaarallisten aineiden kuljetus tulee ohjeistaa loogisesti ja tasapuolisesti. Kiitämme mahdollisuudesta osallistua ja seurata lain ja asetuksen valmistelua.

VAK-laissa ja asetuksessa on selkeytetty:

- tilapäiseen säilytykseen liittyviä määräyksiä
- koulutukseen ja hyväksyntöihin liittyviä määräyksiä.

Tilapäinen säilytys tulee edellyttämään pelastussuunnitelmien laatimista ja siten riskien arviointia. Satama-alueilla laaditaan turvallisuusselvitys. Molempien sisältö on pääosin kuvattu asetuksessa. Riskiperusteisuus on hyvä asia, mutta on tärkeää, että riskit ymmärretään yhtenevästi koko maassa. Alueellisten pelastuslaitosten yhteistyö on tässä tärkeää. On myös syytä varmistaa, että viranomaisten, erityisesti pelastuslaitosten, resurssit riittävät kaikkien uusien tehtävien ripeään tekemiseen. Kuljetukset ovat tyypillisesti suorituksia, joiden sujuvuus on teollisuudelle ja kaupalle erittäin tärkeää.

Viranomaisten velvollisuus on neuvoa yrityksiä. Neuvoille on varmasti kysyntää ja toivottavasti viranomaisen osaa hyvin varautua uuteen tilanteeseen VAK-lain ja asetuksen tullessa voimaan. Yritysten näkökulmasta voisi olla hyvä, jos viranomaisen voisi laatia tyypillisiä case-esimerkkejä tilanteista, joihin uuden lain ja asetuksen myötä yritykset joutuvat. Lisäksi olisi hyvä suorittaa tarkastelu lain ja asetuksen käyttöönoton sujuvuudesta pian voimaan tulon jälkeen. Tämä on tyypillinen ja tärkeä osa muutoksenhallintaprosessia, josta tässäkin on kyse.

Vaarallisten aineiden kuljettamiseen liittyy normaalisti useita yrityksiä ja toimijoita. Jokaisen vastuut on oltava selkeät. Asetusta lukiessa ei ole aina selvää, kuka on vastuullinen. Esimerkiksi Tukesille toimittavien tietojen toimittaja on epäselvä.

Järvelin Harri
Kemianteollisuus ry